

M Á R É V Á R

A hely stratégiai jelentőségét már a dunántúli területeket Pannonia néven tartománnyá szervező rómaiak felismerték: ide építettek egy őrtornyt, mely később, a népvándorlás viharaiban elpusztult. A régészeti feltárások és az egykori oklevelek tanúsága szerint a tatárjárás utáni nagy várépítések idejére tehetjük **Márvár erősségének** keletkezését.

Első írásos említése („Castrum Mare”) 1316-ból való, ekkor adományozta Károly Róbert Bogár Istvánnak. A magát „Máréi”-nak (Mareus → Máréi →

Máriássy) nevező nemesi família utolsó tagjától örökösödési szerződéssel 1468-ban a Várday család kezére került („Marewara”), majd a Szapolyai János és Habsburg Ferdinánd hívei

között kitört áldatlan belháborúban ez utóbbi pártján álló, szerb származású **Bakith Pál** szerezte meg, aki az 1530-as években reneszánsz ízlés szerint alakította át a kis lovagvár lakóépületeit. Az új birtokosnak a tervbe vett teljes körű stratégiai korszerűsítésre már nem maradt pénze, így csak egy kisebb rondellával bővítette a vár védműveit, mely azonban elegendő volt arra, hogy a helyőrség az itt elhelyezett ágyúkkal pusztító tűz alá vehesse a meredek hegyoldalon rohamra induló ellenséget.

Miután **1543-ban a közeli Pécs** elfoglalta a török, Márvár ellenállás nélkül megadta magát; ezt követően csökkentett létszámú (72 főnyi) katonaság állomásozott benne. Később a török még háromtornyos palánkvárral erősítette, de ahogy a hódoltság határa egyre északabbra tolódott, a kis sasfészek végül elvesztette hadászati jelentőségét.

A 17. század elején az ekkor már romos várat a pécsi püspök birtokolta. A 19. században Rómer Flóris és Haas Mihály ugyancsak romként említi.

A várról 1958-ban került műemléki lajstromba.[1] A régészeti feltárást követő helyreállítás (1960–66) során konzerválták az omlásnak indult falakat és restaurálták a belső udvar épületét, melynek földszintjén vártörténeti **kiállítást rendeztek** be az itt talált leletekből.